

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

МАТЕРІАЛИ

XI Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

ОДЕСА-2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

**кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної
діяльності**

М А Т Е Р І А Л И

XI Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

(Одеса, 20-21 квітня 2023 року)

Одеса -2023

УДК: 37+316.61

Освіта та соціалізація особистості. *XI Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених* (Одеса, 20-21 квітня 2023 р.) 103 с.

Рецензенти:

Бойко Анжела Іванівна – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософських і політичних наук Черкаського державного технологічного університету

Халапсис Олексій Владиславович - доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Дніпровського державного університету внутрішніх справ.

Збірник матеріалів Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Освіта та соціалізація особистості» вміщує матеріали, які досліджують освіту ХХІ століття, інновації та перспективи розвитку; стан та проблеми реформування системи української освіти; філософію освіти перед викликами сучасності; молодь в освітньому просторі: механізми соціалізації та самореалізації; соціальну адаптацію особистості в умовах суспільних трансформацій; ціннісні орієнтири та культурні практики особистості в українському суспільстві та розглядаються девіації та суспільні рухи у соціальному просторі сучасної України. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, здобувачів освіти.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

можуть регулярно отримувати звіти про успіхи дитини від навчального закладу і таким чином оцінювати прогрес, або ж регрес, у освітньому плані.

Насправді, батьки – це повноправні члени педагогічного колективу і перші помічники для власної дитини. Тому в повному обсязі досягнути фронт роботи можуть лише вони. Ні один викладач, лікар, психолог не зможе зрозуміти так дитину, як рідні люди, цінити її сильні та слабкі сторони.

Діти з особливими потребами, серед яких виокремлюють помірні, середні й значні порушення психофізичного розвитку, потребують спеціальних умов навчання, які відповідають їхнім освітнім потребам. Батьківська компетентність – поняття, яке нині широко використовується в психолого-педагогічній практиці. Зарубіжні та українські дослідники цього феномена підкреслюють його інтегративну природу, яка виявляється в поєднанні усвідомленні розуміння, відчуттів та дій батьків (Н. Боде, І. Бех, Вейз та ін.). Сучасна дитиноцентристська освітня парадигма передбачає переформатування традиційної практики взаємодії з сім'єю в руслі залучення батьків до освітнього процесу та його оцінки [1, с. 6].

Отже, роль батьків у оцінюванні своєї дитини безмірна. Саме вони є першовідкривачами здібностей, вони – це люди, які прищеплюють перші знання про світ, суспільство, загальнолюдські цінності ... Сім'я – це єдиний механізм, який працює для спільної мети – якісне навчально-педагогічне виховання.

Список використаних джерел

1. Гузій О. В. Батьки та інклюзія. співробітництво - основа роботи з батьками. роль сім'ї в процесі інтегрування дитини з особливими освітніми потребами в соціокультурне середовище. : курс лекцій. Львів, 2018. 19 с. URL:<https://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/21197/1/%D0%9B%D0%B5%D0%BA6.pdf>
2. Духнович О. В. Вибране : підручник. Полтава, 1963. 430 с.
3. Левківський М. В. Історія педагогіки : підручник. Київ : Центр навч. літ., 2002. 360 с.
4. Сухомлинський В. Батьківська педагогіка : підручник. Київ, 1978. 487 с.
5. Ушинський К. Д. Про сімейне виховання : підручник. Київ : Рад. шк., 1974. 150 с.

Саницька В. Л., студентка факультету початкового навчання Університету Ушинського,

Науковий керівник: проф. Петінова Оксана Борисівна, доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Університету Ушинського

МУРАЛИ ЯК ЗАСІБ ВИРАЖЕННЯ ПАТРІОТИЗМУ, НЕЗЛАМНОСТІ ТА СИЛИ ДУХУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ (на матеріалах соціологічного дослідження)

Муралізм в Україні став популярним з 2014 року, на відміну від держав Америки й Європи, де формування мурал-арту відбувалося протягом 1930–2000-х рр. Це був рік великого перелому для України. Вуличним мистецтвом швидко почали цікавитися українці [2]. Кожен із нас бачив хоч раз у житті мурал. Вони викликають неабияке захоплення, і завжди хочеться розуміти, що саме символізує те чи інше зображення. Велика частина муралів має патріотичний зміст. Сьогодні вуличне мистецтво, таке як мурали, впливає на нашу свідомість навіть сильніше, ніж телевізійна реклама, саме мурали в наш скрутний час виступили в ролі засобу вираження незламності та сили духу українського народу.

Оскільки цей вид мистецтва є досить сучасним, то розуміємо, що про нього не так вже й багато інформації, але вона все таки є. Дослідження даної теми поки що перебуває на етапі становлення. В сучасних наукових працях міські графіті висвітлювали Ж. Бодрійяр, Д. Бушнелл, Д. Козловська, М. Купер, М. Лур'є, Я. Оледзькі, Г. Чалфант та інші [3].

До початку російсько-української війни в 2014 році, мурали в Україні не були настільки популярними, як зараз. Проте після початку конфлікту і анексії Криму вони стали способом для громадських активістів та художників висловлювати свої погляди на політичні та соціальні проблеми, а також для вшанування національної історії та культури. Багато муралів стали символами підтримки національної єдності та боротьби за територіальну цілісність України.

У контексті конфлікту між Україною та Росією мурали стали важливим засобом незламності та сили духу українського народу. В багатьох містах України, зокрема в Києві, Львові, Одесі та Дніпрі, були створені мурали, які відображають національну гордість та протест проти російської агресії [1].

Нами було проведено соціологічне дослідження, метою якого було дослідити відношення респондентів до муралів як засобу вираження патріотизму українців, незламності та сили духу українського народу.

Задачі:

1. Вивчити взаємозв'язок між патріотичними муралами та рівнем патріотизму серед населення.
2. Обґрунтувати різницю частоти використання патріотичних муралів до 2014 року та після;
3. З'ясувати найбільш популярні патріотичні теми муралів;
4. Визначити відсоток прихильників муралів серед жінок та чоловіків;
5. Визначити, які елементи національної символіки найчастіше використовуються на патріотичних муралах.

Гіпотези:

1. Наявність патріотичних муралів у міському просторі сприяє формуванню патріотичного ставлення до країни серед населення;
2. До 2014 року патріотичні мурали не користувалися великою популярністю;

3. Найбільш популярними патріотичними темами муралів є: бойова діяльність військових, українська культура та народна творчість, громадянський рух, національні символи України.

4. Відсоток прихильників муралізму достатньо високий — 79% серед чоловіків та 70% серед жінок. І чоловіки, і жінки активно реагують на патріотичні мурали, що сприяє формуванню патріотичного ставлення до країни;

5. Найпоширенішими елементами національної символіки на муралах є: прапор, герб, вишиванка та калина.

Дослідження проводилося на онлайн платформі. На основі проведеного опитування та аналізу емпіричних даних ми простежили, чи підтвердилися зазначені гіпотези. Перша гіпотеза, стосовно того, що наявність патріотичних муралів у міському просторі сприяє формуванню патріотичного ставлення до країни серед населення, підтверджується. Респонденти погодилися з тим, що наявність патріотичних муралів може сприяти формуванню патріотичного ставлення до країни серед населення, особливо у віковій групі молоді. Візуальна естетика муралів може спонукати до відчуття належності до культурного спадку та історії своєї країни, що може збільшити патріотичну свідомість.

Друга гіпотеза соціологічного дослідження, стосовно того, що до 2014 року патріотичні мурали не користувалися великою популярністю, теж підтвердилася. До 2014 року патріотичні мурали також мали свою популярність серед певної частини населення, але можна сказати, що вони не були настільки широко розповсюджені та не мали такого суспільного впливу, як після цього періоду. Варто зазначити, що в наш час патріотичні мурали набули великої популярності.

Наступна гіпотеза, що найбільш популярними патріотичними темами муралів є: бойова діяльність військових, українська культура та народна творчість, громадянський рух, національні символи України також підтвердилася. Ці теми є серед найбільш популярних патріотичних тем для муралів в Україні. На цих муралах можуть бути зображені українські національні символи, фольклорні персонажі, історичні події, військові подвиги, а також визначні особистості, які внесли вагомий внесок у розвиток української культури та історії. Такі мурали можуть мати не тільки естетичну цінність, але й символічне значення для українського народу, створюючи атмосферу національної гордості та єдності.

Щодо четвертої гіпотези, що і чоловіки, і жінки активно реагують на патріотичні мурали, що сприяє формуванню патріотичного ставлення до країни, не підтвердилася. Чоловіки майже не проявили ініціативи в опитуванні. Відсоток прихильників муралізму серед жінок вищий, ніж серед чоловіків.

Остання гіпотеза соціологічного дослідження, що найпоширенішими елементами національної символіки на муралах є: прапор, герб, вишиванка та калина, підтвердилася. Втім герб та вишиванка набули більшої переваги, ніж інші. Але всі національні символи набули широкого визнання та відображають

українську ідентичність та культуру, і їх використання на муралах допомагає підтримувати та поширювати ці цінності.

На основі проведеного дослідження ми дійшли висновку, що мурали й справді є вираженням патріотизму, незламності та сили духу українського народу.

Список використаних джерел

1. Даркович А. Голос вулиць і 100 днів війни. LB.ua. URL: https://lb.ua/blog/andrii_darkovich/518764_golos_vulits_i_100_dniv_viyni_pro_shcho.html
2. Кайс З. В. Соціальна семантика урбаністичного світу: символіка графіті: автореф. дис. ... канд. філос. наук : 09.00.03; НАН України, Ін-т філософії ім. Г. С. Сковороди. Київ, 2015. 20 с.
3. Кайс З. Як народжується графіті. Філософія і політологія в контексті сучасної культури. 2017. Т. 2, № 17. С. 123–130.

Семенісова Аріна Костянтинівна, студентка I року навчання ОПП Музичне мистецтво за першим (бакалаврським) рівнем факультету музичного та хореографічної освіти Університету Ушинського

Науковий керівник – **Атаманюк Зоя Миколаївна**, доктор філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

СЕНС ЖИТТЯ, В ЧОМУ ВІН?

Питання про сенс життя є одним з найбільш складних та глибоких питань, які ставить людство. На жаль, не існує однозначної відповіді на це питання, оскільки кожна людина має свій унікальний світогляд та переживає свої власні життєві ситуації.

Проте, існують деякі загальні погляди на сенс життя, які можуть бути корисними для кожної людини в пошуку своєї власної відповіді на це питання. Один з таких поглядів - це те, що сенс життя полягає в пошуку щастя та задоволення від життя. Це можна здійснити через розвиток своїх здібностей та знаходження того, що дійсно цікаво та важливо для вас. Інший погляд полягає в тому, що сенс життя полягає в пошуку свого призначення та реалізації його. Це може включати в себе виконання професійних обов'язків, допомогу близьким людям, волонтерство та інші дії, які допомагають розвивати суспільство та покращувати життя людей.

Окрім цього, деякі вважають, що сенс життя полягає в розвитку духовності та пошуку внутрішнього миру та гармонії. Це може бути досягнуто через медитацію, релігійну практику та інші духовні заняття.